

Veebitest „Haridus ja oskused“

Sisukord

Teave veebitesti „Haridus ja oskused“ kohta	2
Kes võib testi teha?	2
Mis keeles saab testi teha?	2
Kes on potentsiaalsed kasutajad?	2
Kuidas testimine toimub?	3
Hinnatavad oskused	4
Taustaküsimustik	4
Kognitiivsete oskuste testid	4
Mittekognitiivsete oskuste moodulid	5
Testi ülesehitus	7
Testi käik	7
Kognitiivsete oskuste testid	8
<i>Mittekognitiivsete oskuste moodulid</i>	11
Testi haldamine	13
Veebitesti „Haridus ja oskused“ ostmine	13
Tulemused	16
Kognitiivsete oskuste põhitestid	17
Mittekognitiivsete oskuste testide tulemused	26
KKK	30
Testi alustamine	31
Süsteeminõuded	31
Kontakt	31

Teave veebitesti „Haridus ja oskused“ kohta

Veebitest „Haridus ja oskused“ on hindamisvahend, mis on välja töötatud individuaalsete tulemuste mõõtmiseks. Need tulemused on seotud OECD täiskasvanute oskuste uuringuga (PIAAC), millega hinnatakse funktsionaalset lugemisoskust, matemaatilist kirjaoskust ning probleemilahendusoskust tehnoloogiarikas keskkonnas. Kõik tulemused on võrreldavad PIAACis kasutatud mõõdikutega ja neid saab kõrvutada nii oma riigi piires kui ka rahvusvaheliste tulemustega, mis on saadud uuringus osalenud riikidest. Lisaks hinnatakse selles testis mittekognitiivseid valdkondi nagu oskuste kasutamine, karjäärihuvid, tervis ja heaolu ning üldoskused.

Kes võib testi teha?

Veebitest „Haridus ja oskused“ on mõeldud igas vanuses noorte ja täiskasvanute hindamiseks. Asutused, organisatsioonid või kohalikud omavalitsused saavad seda veebitööriista kasutada selleks, et hinnata konkreetse elanikkonnarühma oskusi ja pakkuda selle põhjal koolitusi või teha uuringuid.

Mis keeles saab testi teha?

Veebitest „Haridus ja oskused“ on saadaval järgmistes keeltes:

- tšehhi keel
- inglise keel (Austraalia, Kanada, Iirimaa ja Ameerika Ühendriigid)
- eesti keel
- prantsuse keel (Kanada)
- itaalia keel
- jaapani keel
- vene keel (Venemaa ja Eesti)
- slovaki keel
- sloveeni keel
- hispaania keel (Tšiili, Hispaania ja Ameerika Ühendriigid)

Kes on potentsiaalsed kasutajad?

- Täiskasvanute funktsionaalse lugemisoskuse ja matemaatilise kirjaoskuse koolitusi pakuvad organisatsioonid, kes soovivad teavet, mis aitaks neil õppijate tugevaid ja nõrku külgi kindlaks teha ning võrrelda koolituse tulemusi riiklike ja rahvusvaheliste tasemetega.

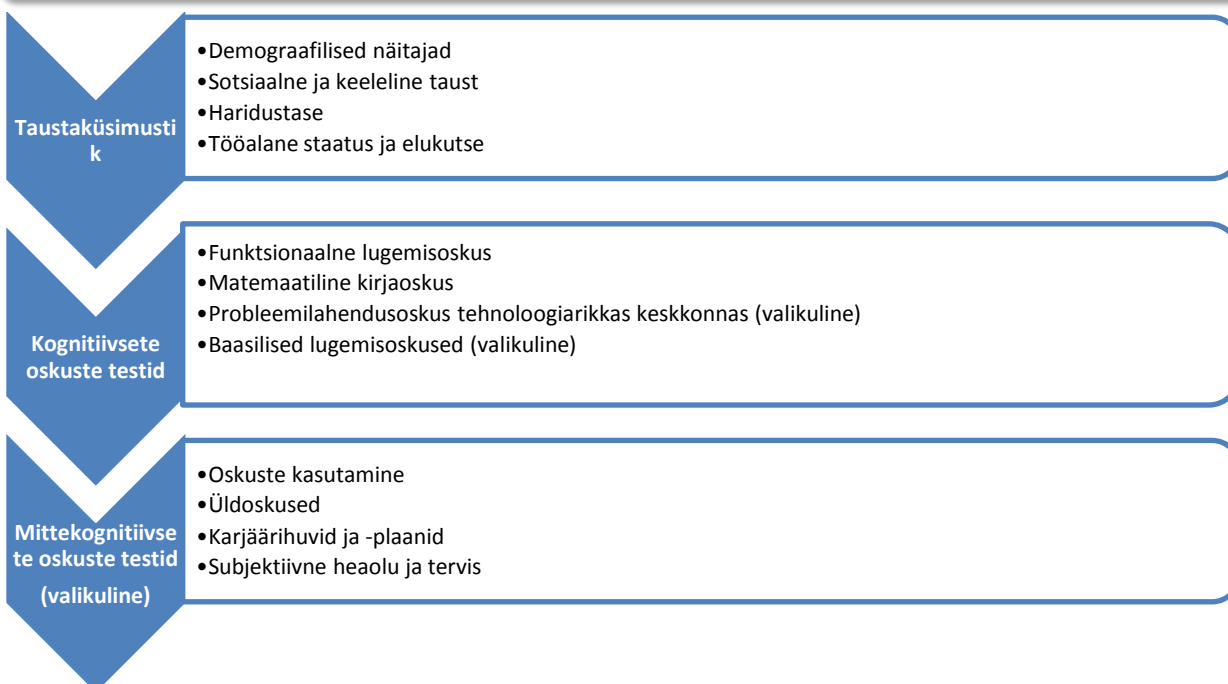
- Haridusasutused, näiteks ülikoolid ja kutsehariduskeskused, kes saavad veebitesti „Haridus ja oskused“ kasutada selleks, et määrata kindlaks uute (üli)õpilaste vajadus funktsionaalset lugemisoskust või matemaatilist kirjaoskust parandavate kursuste järele.
- Uurijad, kes soovivad ligipääsu PIAACi uuringu tulemustega võrreldavatele testidele.
- Valitsusasutused, kes tahavad hinnata töötute täiskasvanute, riskirühmade ja majanduslikult ebasoodsas olukorras olevate inimeste õppevajadusi.
- Riigi- või eraettevõtted, kes soovivad testi tulemuste abil kindlaks teha oma töötajate funktsionaalset lugemisoskust ja matemaatilist kirjaoskust parandava koolituse vajaduse.

Kuidas testimine toimub?

Test on vaid arvutipõhine. Seda saab teha ükskõik millises arvutis, sh koduarvutis, millel on internetiühendus ja mis vastab testi tegemiseks vajalikele süsteeminõuetele. Testitegijad saavad koodi ja peavad testi alustamiseks selle sisestama.

Hinnatavad oskused

VEEBITESTI „HARIDUS JA OSKUSED“ PEAMISED OSAD

Veebitestiga „Haridus ja oskused“ hinnatakse mitmesuguseid kognitiivseid ja mittekognitiivseid oskusi, mis on inimesele tänapäeva ühiskonnaelus osalemiseks vajalikud.

Taustaküsimustik

Veebitest „Haridus ja oskused“ sisaldab lühikest, üheksa küsimusega taustaküsimustikku demograafiliste näitajate, sotsiaalse ja keelelise tausta ning hariduse ja tööalase staatuse kohta. Taustaküsimustiku täidavad kõik testitegijad.

Kognitiivsete oskuste testid

Veebitestis „Haridus ja oskused“ kasutatud funktsionaalse lugemisoskuse, matemaatilise kirjaoskuse, baasiliste lugemisoskuste ja tehnoloogiarikas keskkonnas probleemide lahendamise oskuse mõõdikud põhinevad OECD täiskasvanute oskuste uuringus (PIAAC) kasutatud [raamistikel](#). Funktsionaalse lugemisoskuse ja matemaatilise kirjaoskuse hinnangud sisaldavad mitmeid PIAACi uuringust pärit küsimusi ning uusi küsimusi, mis on välja töötatud just veebitesti „Haridus ja oskused“ jaoks. Baasiliste

lugemisoskuste ja tehnoloogiarikkas keskkonnas probleemide lahendamise oskuse testid sisaldavad vaid PIAACi uuringust pärit küsimusi.

Veebitestiga „Haridus ja oskused“ hinnatavad oskused

Funktsionaalne lugemisoskus

Funktsionaalne lugemisoskus on veebitestis „Haridus ja oskused“ määratletud oskusena mõista, hinnata ja kasutada kirjalikke tekste ning tegeleda nendega selleks, et osaleda ühiskonnaelus, saavutada oma eesmärged ning arendada oma teadmisi ja võimeid.

Matemaatiline kirjaoskus

Matemaatiline kirjaoskus on veebitestis „Haridus ja oskused“ määratletud oskusena hankida, kasutada, tõlgendada ja edasi anda matemaatilist teavet ja matemaatilisi ideid selleks, et tegeleda ja tulla toime mitmesuguste täiskasvanu elus ette tulevate matemaatilisi teadmisi nõudvate olukordadega. Testitegijad vastavad 20 küsimusele, mis jagunevad kahte astmesse.

Baasilised lugemisoskused

Et oleks võimalik saada täpsemat teavet kehva funktsionaalse lugemisoskusega täiskasvanute kohta, kaasneb funktsionaalse lugemisoskuse testiga vajaduse korral ka baasiliste lugemisoskuste test. Baasilised lugemisoskused on funktsionaalse lugemisoskuse alus ja need kujutavad endast tõhusaks lugemiseks vajalikke põhioskusi. Need on näiteks sõnade äratundmine, lahtimõtestamise oskus, sõnavara tundmine ja lugemise soravus. See moodul aitab eristada neid, kellel puuduvad baasilised lugemisoskused, nendest, kes oskavad küll lugeda, ent kellel on raskusi arusaamisega.

Probleemilahendusoskus tehnoloogiarikkas keskkonnas

Probleemilahendusoskus tehnoloogiarikkas keskkonnas on oskus kasutada tehnoloogiat probleemide lahendamiseks ja keerukate ülesannete täitmiseks. Sellega ei hinnata niivõrd arvutikirjaoskust kuivõrd võimet tegutseda digitaalses keskkonnas, et lahendada sedalaadi probleeme, millega täiskasvanud digitaalse tehnoloogia kasutajatena oma igapäevaelus kokku puutuvad.

Mittekognitiivsete oskuste moodulid

Veebitest „Haridus ja oskused“ sisaldab mittekognitiivsete oskuste mooduleid, mis annavad inimestele või organisatsioonidele teavet oskuste kasutamise kohta tööl ja kodus, samuti vastajate karjäärihuvidel ning tervise ja heaolu kohta. Nende küsimustega hinnatakse mitmesuguseid tegureid, mis mõjutavad nii koolitustel osalemist kui ka tööalast edu. Need moodulid on alljärgnevad.

Oskuste kasutamine

Oskuste kasutamise ülesanded sisaldavad PIAACi küsimusi ja nende eesmärk on hinnata konkreetseid oskusi, mida vastajad kasutavad oma töö- ja igapäevaelus; need oskused ajendavad omandama uusi oskusi ja mõjutavad suuresti vastaja elu. Selle mooduli küsimused keskenduvad lugemise, kirjutamise, matemaatilise kirjaoskuse ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaga (IKT) seotud oskustele.

Karjäärihuvid ja -plaanid

See moodul aitab kindlaks teha, millist töist tegevust ja milliseid töökeskkondi inimene eelistab ning kui suur on tema kavatsus otsida uusi töövõimalusi ja erialaseid või muid tööga seotud koolitusi.

Subjektiivne heaolu ja tervis

Selle testiga uuritakse subjektiivse heaolu peamisi osiseid: hinnangut oma elule, positiivseid ja negatiivseid emotsioone ning subjektiivseid tervise ja heaolu näitajaid.

Üldoskused

Selle testiga hinnatakse mõningaid isikuomaduste tahke, arvestades nende suurt tähtsust ja kasulikkust akadeemilise ja tööalase edukuse jaoks ning samuti valmisoleku jaoks õppida ja töötada.

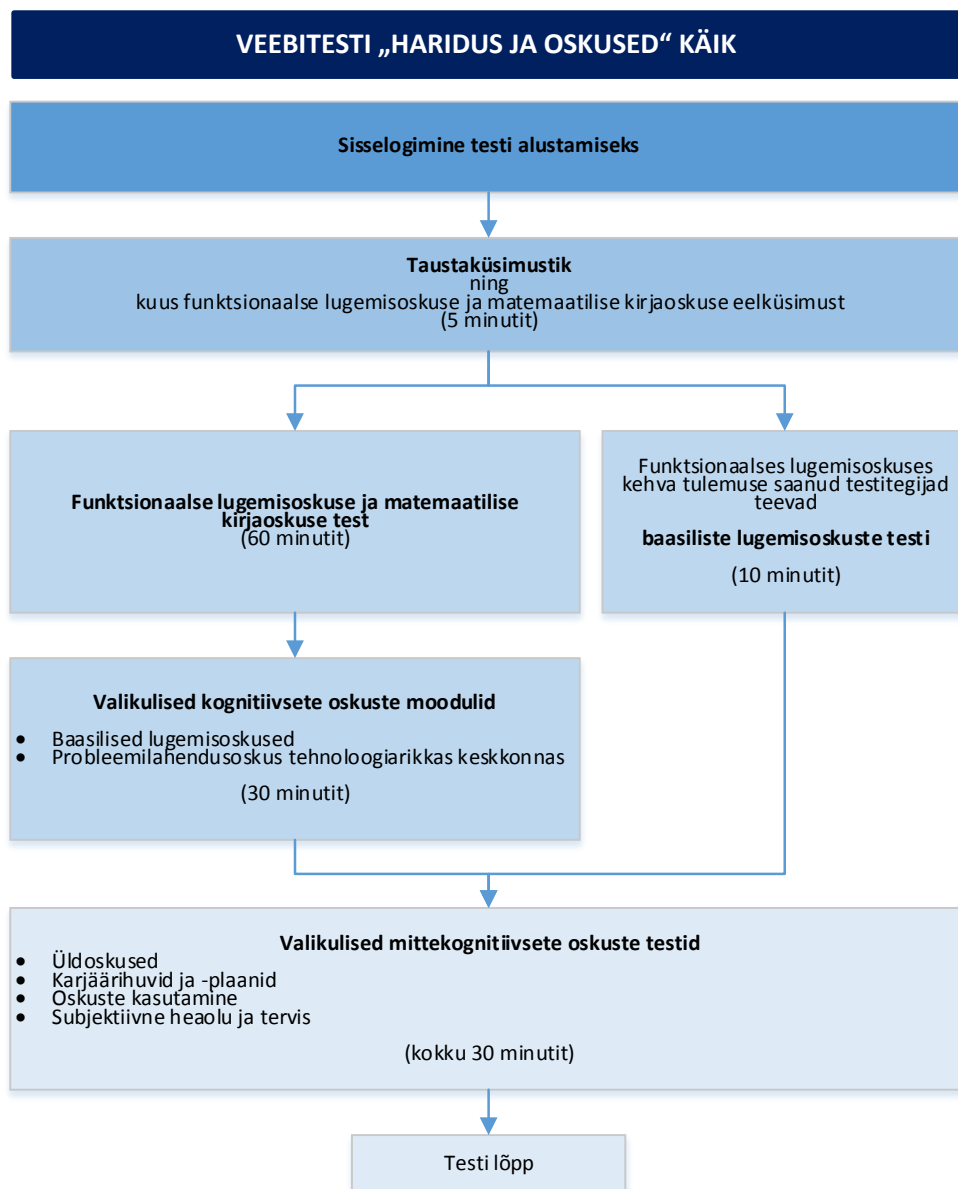

Testi ülesehitus

Veebitest „Haridus ja oskused“ on täielikult arvutipõhine kognitiivsete ja mittekognitiivsete oskuste hindamise vahend. Testi saab taotluse alusel interneti teel. Testi võib teha igas arvutis, sh oma koduarvutis, mis vastab testi tegemiseks vajalikele süsteeminõuetele. See on paindlik test, mis kohaneb kasutaja oskustega, et oleks võimalik saada andmeid oluliste töö, kodu ja ühiskonnaeluga seotud oskuste kohta.

Testi käik

Kogu testi tegemiseks kulub eeldatavasti 120 minutit (sh funktsionaalne lugemisoskus ja matemaatiline kirjaoskus, baasilised lugemisoskused, probleemilahendusoskus tehnoloogiarikkas keskkonnas ja mittekognitiivsed oskused). Põhimoodulite läbimiseks kulub umbes 65 minutit. Põhitest koosneb taustaküsimustikust ning funktsionaalse lugemisoskuse ja matemaatilise kirjaoskuse testist. Kõik teised moodulid on valikulised. Funktsionaalse lugemisoskuse ja matemaatilise kirjaoskuse testid võiks teha korraga, ent teisi teste ei ole nendega samal ajal tarvis teha. Testitegija saab oma sisenemiskoodiga testisüsteemi sisse logides lisamoodulid muul ajal lõpuni teha. Kui testitegijal on kõigile moodulitele juurdepääsu andev kood, läbib ta testi järgmises järjekorras:

Kognitiivsete oskuste testid

Kognitiivsete oskuste hindamine hõlmab taustaküsimusi ning mooduleid, milles mõõdetakse põhilisi kognitiivseid oskusi (funktsionaalne lugemisoskus ja matemaatiline kirjaoskus), samuti valikulisi mooduleid, millega hinnatakse baasilisi lugemisoskusi ja probleemilahendusoskust tehnoloogiarikkas keskkonnas.

Täiskasvanutele sobiv kontekst ja materjalide sisu

Täiskasvanud ei loe kirjalikke materjale vaakumis, vaid pigem mingis kontekstis või kindla eesmärgiga. Testimaterjalid on valitud nii, et oleks esindatud mitmesugune kontekst ja sisu.

Kontekstid määratleti nii, et need hõlmaksid järgmist:

- töö
- igapäevaelu (kodu ja pere, tervis ja ohutus, tarbijakäitumine, vaba aeg ja meelelahutus)
- ühiskond ja kogukond
- haridus ja koolitus

Ülesannete eri aspektid

PIAACi testist pärit ülesanded ja spetsiaalselt veebitesti „Haridus ja oskused“ jaoks välja töötatud ülesanded hõlmavad [PIAACi raamistikus](#) kirjeldatud laiapõhjalisi oskuste kategooriaid.

Veebitesti „Haridus ja oskused“ jaoks valitud ja välja töötatud küsimused

Kognitiivsete oskuste küsimused

Veebitesti „Haridus ja oskused“ kognitiivsete oskuste küsimuste hulgas on OECD täiskasvanute oskuste uuringust (PIAAC) pärit küsimusi ning täiesti uusi funktsionaalse lugemisoskuse ja matemaatilise kirjaoskuse küsimusi. PIAACi testi küsimused on vajalikud selleks, et veebitesti „Haridus ja oskused“ ning PIAACi testi tulemusi saaks omavahel siduda ning tekitada mõlemat uuringut hõlmavad võrdluskalaad. Et teha kindlaks täiesti uute küsimuste usaldusväärsus veebitesti „Haridus ja oskused“ eri keeleversioonides, katsetati neid 2017. aasta kevadel reaalingimustes.

Funktsionaalne lugemisoskus

Veebitesti „Haridus ja oskused“ funktsionaalse lugemisoskuse küsimused töötati välja ning valiti selle eesmärgiga, et need esindaksid kolme peamist seotud ja sidumata tekstide ja dokumentide töötlemise tahku: info hankimine ja määratlemine, sidumine ja tõlgendamine ning hindamine ja arutlemine.

Funktsionaalse lugemisoskuse testi küsimustega hinnatakse, kui hästi inimene mõistab ja kasutab näiteks ajalehtedes, voldikutes, kasutusjuhendites või veebisaitidel olevat teavet. Samuti hinnatakse nende põhjal, kui hästi suudab inimene leida teavet vormidest, plaanidelt, graafikutelt või tabelitest ning kuidas ta seda kasutab.

- *Info hankimise ja määratlemise ülesanded*
- *Info sidumise ja tõlgendamise ülesanded*
- *Hindamise ja arutlemise ülesanded*

Baasilised lugemisoskused on oskused, mille koostoimel saab inimene loetavast tekstist aru. Baasilisi lugemisoskusi on palju. Selles testis mõõdetakse kolme: sõnavara, lausete tähenduse ja lõikude mõistmine.

Matemaatiline kirjaoskus

Matemaatilise kirjaoskuse testi küsimustega hinnatakse, kui hästi oskab inimene konkreetse probleemi lahendamiseks või mingi olukorra mõistmiseks tõlgendada, edasi anda või kasutada matemaatilist teavet. Matemaatilist teavet võib leida näiteks tabelitest, graafikutelt, kaartidelt, tootesiltidelt või reklaamidest.

Matemaatilise kirjaoskuse ülesanded on välja töötatud nii, et need oleksid erineva raskusastmega. Selleks on kombineeritud muu hulgas järgmisi muutujaid:

- probleemist lähtudes nõutav tõlgendamise ja arutlemise laad ja tase
- nõutavad esitusoskused
- nõutav matemaatikaoskus
- nõutav matemaatiline argumenteerimine
- konteksti tundmise määr
- see, kuivõrd nõuab ülesanne testitegijalt tuttavaid toiminguid ja samme või paneb uude, loovamat reageerimist eeldavasse olukorda

Probleemilahendusoskus tehnoloogiarikkas keskkonnas

Tehnoloogiarikkas keskkonnas probleemide lahendamise oskuse test hõlmab kolme põhimõõdet: kognitiivsed strateegiad ja protsessid, mida inimene probleemi lahendamiseks kasutab, ülesanded või probleemi sõnastused, mis probleemi lahendamise käivitavad ja seda tingivad, ning tehnoloogia, mille abiga probleemi lahendatakse. Neid kolme mõõdet kirjeldavad:

- tehnoloogia omadused – rakenduste tüübid, nõutav navigeerimise ulatus, nõutav tööriistade kasutamine
- ülesande omadused – tehtavate sammude hulk, ülesandes käsitletavate isikute arv
- kognitiivsed protsessid – kas eesmärk on määratletud, kriteeriumide kasutamine, progressi jälgimise nõuded, asjakohasuse hindamine, põhjendamise tase

Testis esitatud probleemide üldise raskusastme määravad kõigi mõõtmete sees ja vahel esinevad variatsioonid. Näiteks on probleem tõenäoliselt keerukam siis, kui see on kehvasti määratletud, erinevalt selgesti sõnastatud probleemist; kui see nõuab keerukamaid probleemilahendamise strateegiaid nagu eesmärkide määratlemine ja kitsaskohtade ületamine ja/või kui see nõuab mitme tehnoloogilise keskkonna (nt nii arvutustabeli kui ka e-posti) kasutamist.

Küsimustega, mis puudutavad **probleemilahendusoskust tehnoloogiarikkas keskkonnas**, hinnatakse, kui hästi kasutab inimene eri liiki tehnoloogiat igapäevaste probleemide lahendamiseks ja ülesannete täitmiseks, et oma eesmärkideni jõuda. Samuti hinnatakse nende põhjal, kui hästi ta mõistab ja kasutab eri keskkondades, näiteks e-postis, veebilehtedel või arvutustabelites olevat teavet. Selles testis käsitletakse probleemina iga olukorda, kus vastajal pole veel head mõtet, kuidas eesmärki saavutada.

Põhjuseks võib olla asjaolu, et kasutatav strateegia ei ole talle selge või et ta ei ole sellist ülesannet varem lahendada proovinud.

Mittekognitiivsete oskuste moodulid

Mittekognitiivsete oskuste mooduleid on neli:

- üldoskused
- karjäärihuvid ja -plaanid
- oskuste kasutamine
- subjektiivne heaolu ja tervis

Üldoskused

Uuringud näitavad, et teatud isikuomadused ennustavad haridusalast edu peaaegu sama palju nagu kognitiivsed oskused ja samuti ennustavad need tööalast edu. Selles testis on kasutusel küsimused, mille valiidsus ja usaldusväärus akadeemiliseks ja tööalaseks valmisolekuks ning eduks sobivate ja kasulike isiksuse tahkude mõõdikutena on juba tõendatud.

Karjäärihuvid ja -plaanid

See moodul aitab kindlaks teha, millist töist tegevust ja milliseid töökeskkondi inimene eelistab ning kui suur on tema kavatsus otsida uusi töövõimalusi ja erialaseid või muid tööga seotud koolitusi. Uuringud näitavad, et karjäärihuvid mitte ainult ei suuna inimeste valikuid haridus- ja tööalases arengus, vaid need on ka peamised edu ennustajad muu hulgas hariduslike saavutuste, tööviljakuse, kutseala prestiiži ja sissetuleku mõttes. See test annab kuut mõõdet hõlmava karjäärihuvide profiili ja karjäärisobivuse indeksi ning tuvastab lahknevused inimese tööleidmis-kavatsuse ja selleks tehtavate sammude vahel.

Oskuste kasutamine

Oskuste kasutamise ülesanded sisaldavad PIAACi küsimusi ja nende eesmärk on koguda teavet konkreetsete oskuste kohta, mida vastajad kasutavad oma töö- ja igapäevaelus; need oskused ajendavad omandama uusi oskusi ja mõjutavad suuresti vastaja elu. Selle mooduli küsimused keskenduvad lugemise, kirjutamise, matemaatilise kirjaoskuse ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaga (IKT) seotud oskustele. Need toimingud on funktsionaalse lugemisoskuse, matemaatilise kirjaoskuse ja tehnoloogiarikas keskkonnas probleemide lahendamise oskuse arendamiseks ja hoidmiseks olulised. Selle testi tulemusi saab siduda ka PIAACi oskuste kasutamise skaaladega.

Subjektiivne heaolu ja tervis

Subjektiivset heaolu käsitlev veebitest on oluline teabeallikas poliitikakujundajatele, kes uurivad täiskasvanute ja teiste elanikkonnarühmade, sh töötajate ja tööotsijate heaolu. Subjektiivse tervise ja heaolu näitajad on poliitikakujundajatele väärtuslik materjal, mis võimaldab hinnata nii poliitika mõju kui

ka lühi- ja pikaajaliste eesmärkide saavutamist. Küsimused hõlmavad subjektiivse heaolu peamisi osiseid: hinnangut oma elule, positiivseid ja negatiivseid emotsioone ning subjektiivseid tervise ja heaolu näitajaid. Tervisenäitajad puudutavad niisuguseid teemasid nagu subjektiivne tervis, unekvaliteet, kehamassiindeks, suitsetamine, toitumine ja liikumine.

Testi haldamine

Test on vaid arvutipõhine. Seda võib teha igas arvutis, sh oma koduarvutis, mis vastab testi tegemiseks vajalikele süsteeminõuetele. Testitegijad saavad koodi ja peavad testi alustamiseks selle sisestama. Testi tegemiseks on vaja internetiühendust.

Veebitesti „Haridus ja oskused“ ostmine

Veebitesti „Haridus ja oskused“ saavad osta asutused. Asutus on kasutaja, kellel on huvi soetada suurem hulk testitegijate pääsukoode, et korraldada uuring mingi elanikkonnarühma, nt üliõpilaste, täiskasvanute koolitusel osalejate, kohalike omavalitsuste elanike jne oskuste taseme kohta.

Pakutavad testikomplektid

Asutused võivad osta kas kognitiivsete või mittekognitiivsete oskuste testi komplekti või neid mõlemat sisaldava tervikkomplekti.

Kognitiivsete oskuste testi komplekt sisaldab:

- taustaküsimustikku
- funktsionaalse lugemisoscuse ja matemaatilise kirjaoscuse testi
- valikulisi probleemilahendamise ja baasiliste lugemisoscuste teste

Mittekognitiivsete oskuste testi komplekt sisaldab:

- taustaküsimustikku
- üldoscuste testi
- oscuste kasutamise testi
- subjektiivse heaolu ja tervise testi
- karjäärihuvide ja -plaanide testi

Tervikkomplekt sisaldab:

- taustaküsimustikku
- funktsionaalse lugemisoscuse ja matemaatilise kirjaoscuse testi
- valikulisi probleemilahendamise ja baasiliste lugemisoscuste teste
- üldoscuste testi
- oscuste kasutamise testi
- subjektiivse heaolu ja tervise testi
- karjäärihuvide ja -plaanide testi

Ostes kognitiivsete oskuste testi koos mittekognitiivsete oskuste testiga, saab klient luua sisenemiskoodid, mida testitegijad saavad kasutada kõikide moodulite jaoks. See tähendab, et iga inimese testi haldamine ja iga mooduli tulemused on ühtse sisenemiskoodi kaudu seotud. Tervikkomplekti korral täidab testitegija esmalt põhiteesti taustaküsimustiku ning teeb funktsionaalse

lugemisoskuse ja matemaatilise kirjaoskuse testid, seejärel läbib kas probleemilahendusoskuste või baasiliste lugemisoskuste mooduli või need mõlemad (olenevalt oskuste tasemest) ning siis on võimalik läbi teha kõik mittekognitiivsete oskuste moodulid. Seda saab teha kas kohe pärast kognitiivsete oskuste põhitesti või hiljem, kuid siiski enne koodide aegumist.

Kognitiivsete ja mittekognitiivsete oskuste testi komplekti saab aga ka eraldi osta. Sellisel juhul ei ole sisenemiskoodid mõlema komplekti jaoks samad. Teisisõnu, kui hiljem otsustatakse osta ka mittekognitiivsete oskuste testi komplekt, peab asutus andma testitegijale kognitiivsete ja mittekognitiivsete oskuste testi jaoks eraldi sisenemiskoodid. Sel juhul on asutuse kohus korraldada süsteem nii, et konkreetse testitegija koodid oleksid omavahel seotud ja hiljem saaksid kahe koodi tulemused ühendatud, mis võimaldaks analüüsida nii kognitiivsete kui ka mittekognitiivsete oskuste testi tulemusi.

Hind

Veebitesti „Haridus ja oskused“ põhikomplekti hind oleneb korraga ostetud komplektide arvust ja komplektides sisalduvate moodulite arvust.

Hinnatabel			
Komplektide arv	Hind ühiku kohta eurodes		
	Põhitestikomplekt	Mittekognitiivsete oskuste testi komplekt	Põhi- ja mittekognitiivsete oskuste testi tervikkomplekt
< 5000	9,00	3,50	12,50
5000–10 000	8,25	3,50	11,75
10 001–25 000	7,75	3,50	11,25
25 001–75 000	7,00	3,50	10,50
75 001–149 999	6,00	3,50	9,50
150 000 +	5,00	3,50	8,50

Makset saab teha nii eurodes kui ka dollarites (euro kehtiva vahetuskursiga).

Pärast veebitesti „Haridus ja oskused“ soetamist saavad ostjad juurdepääsu haldusportaalile, kus neil on võimalik oma testivarusid hallata ja testi tulemusi näha.

Haldusportaalile saavad asutused:

- jälgida, kui palju teste on tehtud

- laadida analüüsimiseks alla testitulemuste andmeid Exceli tabelitena
- otsida ja vaadata tehtud testide tulemuste aruandeid
- luua oma organisatsioonis uusi haldusportaali kasutajaid
- luua oma testikoodide organiseerimiseks kuni kaks ostnud asutusest madalamat organisatsioonitasandit
- lugeda tehnilisi dokumente

Testiga saadavad andmed

Asutused saavad testitulemusi vajadust mööda alla laadida ega pea andmeid ETS-ilt või ITS-ilt küsima. Andmeid alla laadides saavad ostjad kasutada otsingufunktsioone, et määrata kuupäevavahemikku. Märkus. Sisenemiskood on konkreetse testitegija kordumatu tunnus. **Veebitestiga „Haridus ja oskused“** ei koguta isikuandmeid (nime, e-posti aadressi, telefoninumbrit), seega neid süsteemis ei hoita.

Andmete omanik on ostja, seega on tema kohus teavitada inimesi nende õigustest ja hankida vajaduse korral kõik load, mida on vaja kogutud andmete teistega jagamiseks.

Allalaetavas andmete arvutustabelis on järgmised andmeväljad:

üldteabe väljad (igat liiki komplektides)

- sisenemiskood
- asutuse nimi ja ID
- keel
- taustaküsimustiku vastused (9)
- alguskuupäev ja -kellaeg (iga mooduli puhul)
- viimane juurdepääsu kuupäev ja kellaeg (iga mooduli puhul)

kognitiivsete oskuste põhitesti andmeväljad

- funktsionaalse lugemisoskuse ja matemaatilise kirjaoskuse testi tulemused
- baasiliste lugemisoskuste testi tulemused (kiirus ja täpsus) sõnavara, lausete tähenduse ja lõikude mõistmise kategoorias
- probleemilahendusülesannete tulemus

mittekognitiivsete oskuste andmeväljad

subjektiivne heaolu ja tervis

- eluga rahulolu, positiivsed ja negatiivsed emotsioonid (madal/keskmine/kõrge või vähe/keskmiselt/palju)
- subjektiivne vaade tervisele (positiivne/keskmine/negatiivne)
- kehamassiindeksi klass
- une, toitumise, suitsetamise ja liikumise tase

üldoskused

- iga 13 üldoskuse protsentiil

oskuste kasutamine

- lugemise, kirjutamise, matemaatilise kirjaoskuse ja IKT kasutamise tase tööl ja kodus (kaheksa tulemust)
- vastused kuuele küsimusele arvuti kasutamise kohta

karjäärihuvid ja -plaanid

- iga kuue huvikategooria tulemused
- praeguse ja soovitud ameti ISCO-08 koodid ning omavaheline sobivus
- 20 kõige paremini sobiva ameti ISCO-08 koodid
- 10 kõige vähem sobiva ameti ISCO-08 koodid
- tasemed, mida näitavad uue töö või koolituse otsimise kavatsuse kohta käivad küsimused

Kohandamine

Testi ostjad saavad testihaldussüsteemi osaliselt ka kohandada.

- Testitegija sisselogimiskuvale võib lisada ostva asutuse nime ja logo.
- Testi haldaja võib testi tulemuste aruande funktsiooni välja lülitada, nii et testitegija ei saa pärast iga mooduli läbimist tulemuste aruannet.

Tulemused

Veebitesti „Haridus ja oskused“ tulemuste aruanded sisaldavad järgmist:

- kirjeldavad aruanded, mis iseloomustavad hinnatud oskusvaldkondade tugevaid ja nõrku külgi
- punktidenäitajad esitavad tulemused kirjeldatud oskustasemetega, mis hõlmavad kognitiivsete oskuste ülesannete kasvavat keerukust
- kokkuvõtlik teave iga mitte-kognitiivsete oskuste valdkonna kohta

- nii kognitiivsete kui ka mittekognitiivsete oskuste valdkondade võrdlus teatavate PIAACi riigisiseste ja rahvusvaheliste tulemustega

Testi ostjad saavad analüüsimiseks alla laadida tulemuste arvutustabelid.

Kognitiivsete oskuste põhitestid

Pärast seda, kui testitegija on kõik ülesanded lõpetanud, esitatakse tulemused lihtsasti loetavas aruandes. Tulemuste aruannetes esitatakse testitegijale numbriline tulemus PIAACi skaalal, kirjeldus tugevate ja nõrkade külgede kohta testitud valdkonnas ning võrdlus sarnaste testitegijate tulemustega oma riigi piires või rahvusvaheliselt.

Kuidas jagunevad skaalad tasemeteks?

Oskuste hindamiseks kasutatakse 500-punktilist skaalat, mis on koostatud nõnda, et punktid näitavad oskuste taset konkreetses funktsionaalse lugemisoskuse, matemaatilise kirjaoskuse või tehnoloogiarikas keskkonnas probleemide lahendamise oskuse aspektis. Iga oskuste skaala jaoks on kergemaid ja raskemaid ülesandeid. Iga skaala on jaotatud tasemeteks, lähtudes nende tasemete ülesannete läbimiseks vajalikest teadmistest ja oskustest.

Konkreetsed taseme ülesandeid lahendavad vastajad ei näita vaid selle tasemega seotud teadmisi ja oskusi, vaid ka madalamatel tasemetel nõutud oskusi. Seega on vastajatel, kelle tulemus on 2. tasemel, olemas ka 1. taseme oskused.

Mida tähendavad tasemed?

Kõigil kolmel skaalal iseloomustavad tulemusi tasemed, mis hõlmavad testiülesannete kasvavat keerukust. 1. tasemest allapoole jäävad tulemused näitavad kõige madalamat oskuste taset ja iga järgmine tase näitab paremaid

oskusi.

Kuidas tasemed määratakse?

Skaalade väljatöötamiseks kohtusid funktsionaalse lugemisoskuse, matemaatilise kirjaoskuse ja tehnoloogiarikas keskkonnas probleemide lahendamise oskuse testide eksperdirühmad psühhomeetria spetsialistide ja testi arendajatega ning vaatasid läbi andmed, arutasid läbi ülesanded 500-punktilisel skaalal ning määrasid kindlaks oskused ja teadmised, mida on vaja kasvava keerukusega ülesannete lahendamiseks.

Punktivahemik

Funktsionaalse lugemisoskuse ja matemaatilise kirjaoskuse testis esitatakse iga mõõdetava oskuse tulemused 500-punktilisel skaalal 10-punktilise sammuga. Iga tulemus kuulub ühte viiest tasemest, olenevalt teadmistest ja oskustest, mida nendel tasemetel ülesannete lahendamiseks vaja on:

- alla 1. taseme: 0–175
- 1. tase: 176–225
- 2. tase: 226–275
- 3. tase: 276–325
- 4./5. tase: 326 ja enam

Tehnoloogiarikkas keskkonnas probleemide lahendamise oskuse testis esitatakse tulemus 500-punktilisel skaalal 10-punktilise sammuga. Iga tulemus kuulub ühte neljast tasemest:

- alla 1. taseme: 0–240
- 1. tase: 241–290
- 2. tase: 291–340
- 3. tase: 341 ja enam

Kuidas tulemust tõlgendada?

Et erisuguse haridusliku tausta ja elukogemusega täiskasvanute oskusi asjakohaselt hinnata, sisaldab **veebitest „Haridus ja oskused“** nii väga lihtsaid kui ka väga keerukaid ülesandeid. Selle tekstid ja ülesanded põhinevad mitmesugustel raskusastet mõjutavatel omadustel:

Funktsionaalne lugemisoskus

- tekstis sisalduva teabe läbipaistvus seoses esitatud ülesande või küsimusega
- nõutavate järelduste tegemiseks vajalik keerukuse aste
- teksti ja/või küsimuse keerukus
- töödeldava teksti maht
- vajaliku teabe esiletõusmine tekstis
- muu tekstis sisalduv teave, mis püüab samuti testitegija tähelepanu
- teksti omadused, mis aitavad luua tekstiosade vahel seoseid või takistavad seda

Matemaatiline kirjaoskus

- probleemist lähtudes nõutav tõlgendamise ja arutlemise laad ja tase
- nõutavad esitusoskused
- nõutav matemaatikaoskus
- nõutav matemaatiline argumenteerimine
- konteksti tundmise määr
- see, kuivõrd nõuab ülesanne testitegijalt tuttavaid toiminguid ja samme või paneb uude, loovamat reageerimist eeldavasse olukorda

Probleemilahendusoskus tehnoloogiarikkas keskkonnas

- tehnoloogia omadused – rakenduste tüübid, nõutav navigeerimise ulatus, nõutav tööriistade kasutamine

- ülesande omadused – tehtavate sammude hulk, ülesandes käsitletavate isikute arv
- kognitiivsed protsessid – kas eesmärk on määratletud, kriteeriumide kasutamine, progressi jälgimise nõuded, asjakohasuse hindamine, põhjendamise tase

Funktsionaalne lugemisoskus

Alla 1. taseme

Sellel tasemel olevad täiskasvanud suudavad paari lause või lõigu pikkusest tuttava sisuga tekstist vajaliku teabe üles leida. Näiteks suudavad nad tõenäoliselt:

- leida ajalehereklaamist kaupluse telefoninumbri või aadressi
- leida reklaamlehel kohaliku kunstinäituse avamise kuupäeva ja kellaaja
- tuvastada ettevõtte teadaandest töötajate võistluse võitja
- leida toidupakendil olevast tekstist peamised koostisained

Neil võib teinekord tekkida probleeme funktsionaalse lugemisoskuse kasutamisega selleks, et mõista pikemaid võõraid tekste või täita mingit vormi. Näiteks võib neil tekkida raskusi, kui on vaja:

- täita lühikest ajakirja tellimise vormi
- hääletada tööandja kodulehel uute riietusreeglite poolt või vastu
- leida link teatri kodulehele, kust saab teatri kohta teavet
- kasutada ajaleheartiklis avaldatud tabelit, et tuvastada kolm suurima töötajate arvuga ettevõtet
- nimetada kaks ajaleheartiklis esitatud põhjust, miks kohaliku toidu hinnad tõusevad
- kasutada muusikakaupluse veebilehte, et võrrelda erinevaid arvustusi ning määrata kindlaks, millist laulu hinna ja oma muusikaeelistuste põhjal alla laadida

1. tase

Sellel tasemel täiskasvanud on tavaliselt võimelised mõistma pikemaid tekste tuttavatel teemal. Näiteks suudavad nad tõenäoliselt:

- leida toidupakendil olevast tekstist peamised koostisained
- täita lühikest ajakirja tellimise vormi
- hääletada tööandja kodulehel uute riietusreeglite poolt või vastu
- leida lingi teatri kodulehele, kust saab teatri kohta teavet
- kasutada ajaleheartiklis avaldatud tabelit, et tuvastada kolm suurima töötajate arvuga ettevõtet

Neil võib vahel olla raske mõista pikemaid ja keerukamaid tekste. Näiteks võib neil tekkida raskusi, kui on vaja:

- teha kindlaks, millised dokumendid on tarvis täita, et tagastada katkine telefon garantiitingimuste kohaselt

- leida teavet fotopoe linkideta kodulehelt, kus selgitatakse, kuidas selleaastase fotokonkursi reeglid erinevad eelmise aasta omadest
- nimetada kaks töötajate uudiskirjas märgitud põhjust, miks ettevõtte müügitulemused paranevad
- kasutada muusikakaupluse veebilehte, et võrrelda erinevaid arvustusi ning määrata kindlaks, millist laulu hinna ja oma muusikaeelistuste põhjal alla laadida

2. tase

Sellel tasemel täiskasvanud on tavaliselt võimelised mõistma pikemaid ja keerukamaid tekste võõral teemal. Näiteks suudavad nad tõenäoliselt:

- hääletada töötaja kodulehel uute riitusreeglite poolt või vastu
- teha kindlaks, millised dokumendid on tarvis täita, et tagastada katkine telefon garantiitingimuste kohaselt
- leida teavet fotopoe linkideta kodulehelt, kus selgitatakse, kuidas selleaastase fotokonkursi reeglid erinevad eelmise aasta omadest
- nimetada kaks töötajate uudiskirjas märgitud põhjust, miks ettevõtte müügitulemused paranevad

Neil võib teinekord tekkida probleeme sellega, et mõista pikemaid ja keerukamaid digitaalseid ja trükitud tekste, milles on mitmesuguseid tekstilaiendusi. Näiteks võib neil tekkida raskusi, kui on vaja:

- leida kommunaalteenuste kuuarvelt teavet selle kohta, millistel viisidel on võimalik arvet tasuda (nt interneti teel, sularahas kohapeal)
- kasutada muusikakaupluse veebilehte, et võrrelda erinevaid arvustusi ning määrata kindlaks, millist laulu hinna ja oma muusikaeelistuste põhjal alla laadida
- otsida mitmelt riigi terviseameti veebilehelt tõendust väitele, et võimlemine võib aidata parandada töö tulemuslikkust
- teha lapsekasvatusefoorumis kommentaare võrreldes kindlaks, millised lapsevanemad jagavad sarnaseid vaateid

3. tase

Sellel tasemel täiskasvanud on tavaliselt võimelised mõistma pikemaid ja keerukamaid digitaalseid ja trükitud tekste, milles on mitmesuguseid tekstilaiendusi. Näiteks suudavad nad tõenäoliselt:

- nimetada kaks töötajate uudiskirjas märgitud põhjust, miks ettevõtte müügitulemused paranevad
- leida kommunaalteenuste kuuarvelt teavet selle kohta, millistel viisidel on võimalik arvet tasuda (nt interneti teel, sularahas kohapeal)
- kasutada muusikakaupluse veebilehte, et võrrelda erinevaid arvustusi ning määrata kindlaks, millist laulu hinna ja oma muusikaeelistuste põhjal alla laadida
- otsida mitmelt riigi terviseameti veebilehelt tõendust väitele, et võimlemine võib aidata parandada töö tulemuslikkust

Neil võib tekkida raskusi, kui on vaja:

- kasutada internetiotsingut selleks, et leida alternatiivsetest energiaallikatest kirjutatud raamatuid, milles on argumente nii päikeseenergia poolt kui ka vastu
- hinnata ravimiteemalises foorumis tehtud postitusi, võrreldes neid tuntud meditsiinikeskuse koduleheküljel esitatud teabega
- kasutada linna transpordiameti koduleheküljel leiduvaid linke, et leida teavet eritariifide või teenuste kohta pühade ajal
- otsustada tööohutuse soovitude nimekirja põhjal, milliseid neist ettevõtte tõenäoliselt järgib, tuginedes keerukale graafikule, kus on esitatud ettevõtte kehtivad põhimõtted ja korrad

4./5. tase

Sellel tasemel täiskasvanud oskavad kasutada funktsionaalset lugemisoskust selleks, et mõista pikemaid ja keerukamaid tekste, mis on pärit mitmest allikast. Näiteks suudavad nad tõenäoliselt:

- leida kommunaalteenuste kuarvelt teavet selle kohta, millistel viisidel on võimalik arvet tasuda (nt interneti teel, sularahas kohapeal)
- kasutada muusikakaupluse veebilehte, et võrrelda erinevaid arvustusi ning määrata kindlaks, millist laulu hinna ja oma muusikaeelistuste põhjal alla laadida
- otsida mitmelt riigi terviseameti veebilehelt tõendust väitele, et võimlemine võib aidata parandada töö tulemuslikkust
- hinnata ravimiteemalises foorumis tehtud postitusi, võrreldes neid tuntud meditsiinikeskuse koduleheküljel esitatud teabega
- kasutada linna transpordiameti koduleheküljel leiduvaid linke, et leida teavet eritariifide või teenuste kohta pühade ajal
- määrata kindlaks, milliseid magamise kohta käiva ajaleheartikli väiteid toetavad kahes pikas teadusartiklis esitatud andmed ja graafikud

Baasilised lugemisoskused

Tulemused esitatakse täpsuse ja kiiruse alusel. Kõik oskused liigitatakse väikesteks, keskmisteks ja suurteks.

- Suur täpsus ja kiirus: lugemise põhioskus on hea. Võib keskenduda mõistmisoskuse arendamisele.
- Suur täpsus ja väike või keskmine kiirus: lugemise põhioskus on hea. Võib keskenduda mõistmisoskuse ja kiiruse arendamisele.
- Väike või keskmine täpsus ja suur kiirus: vastaja võib-olla kiirustab pisut. On vaja arendada põhioskusi.
- Väike või keskmine täpsus ja väike või keskmine kiirus: tuleks teha tööd põhioskuste arendamiseks ja kiiruse suurendamiseks.

Matemaatiline kirjaoskus

Alla 1. taseme

Sellel tasemel täiskasvanud on tavaliselt võimelised lahendama tuttavas olukorras lihtsaid aritmeetikaülesandeid. Näiteks suudavad nad tõenäoliselt:

- arvutada kokku, kui palju maksab paari tavalise toote ostmine toidupoest
- teha kindlaks koguse, mis vastab märketa joonele mõõtenõul
- leida päevase õhutemperatuuri vahemiku, lahutades madalaima kõrgeimast

Neil võib tekkida probleeme protsentide ja kümnendmurdudega arvutamise või tabelis esitatud matemaatilise teabe mõistmisega. Näiteks võib neil tekkida raskusi, kui on vaja:

- leida särki hind, kui särk on 25 protsenti alla hinnatud
- määrata ühe veepudeli hind, kui on teada terve kastitäie hind
- selgitada nädala töögraafiku põhjal, milline töötaja töötas ühes päevas kõige rohkem tunde

1. tase

Sellel tasemel täiskasvanud on tavaliselt võimelised arvutama protsentide ja kümnendmurdudega või mõistma tabelis esitatud matemaatilist teavet. Näiteks suudavad nad tõenäoliselt:

- teha kindlaks koguse, mis vastab märketa joonele mõõtenõul
- leida päevase õhutemperatuuri vahemiku, lahutades madalaima kõrgeimast
- leida särki hinna, kui särk on 25 protsenti alla hinnatud
- määrata ühe veepudeli hinna, kui on teada terve kastitäie hind

Neil võib tekkida probleeme keskmise raskusega arvutustehete tegemisel selleks, et vastata küsimusele, tõlgendada graafikut või kasutada suhtarve. Näiteks võivad mõned sarnase tulemuse saanud täiskasvanud sattuda hätta, kui on vaja:

- määrata igakuiste müügitulemuste tabeli põhjal, mitmel kuul aastas ületasid müüginäitajad aasta keskmise müüginäitaja
- tuvastada, milline prognoosijärgne kuu kütusehind oli kõige täpsem, lähtudes joograafikul esitatud prognoositud ja tegelikest aasta kütusehindadest
- määrata vajalik limonaadikontsentraadi ja vee kogus, et valmistada suurem kogus limonaadi, mille maitse ja veesisalduse suhe oleks sama kui väiksemal limonaadikogusel

2. tase

Sellel tasemel täiskasvanud on tavaliselt võimelised tegema keskmise raskusega arvutustehteid selleks, et vastata küsimusele, mõista tabelis esitatud matemaatilist teavet või tõlgendada lihtsat graafikut. Näiteks suudavad nad tõenäoliselt:

- leida särki hinna, kui särk on 25 protsenti alla hinnatud
- määrata ühe veepudeli hinna, kui on teada terve kastitäie hind

- määrata igakuiste müügitulemuste tabeli põhjal, mitmel kuul aastas ületasid müüginäitajad aasta keskmise müüginäitaja
- tuvastada, milline prognoosijärgne kuu kütusehind oli kõige täpsem, lähtudes joograafikul esitatud prognoositud ja tegelikest aasta kütusehindadest

Neil võib tekkida probleeme suhtarvude kasutamise, keeruka graafiku lugemise või muutuste võrdlemisega protsentides. Näiteks võib neil tekkida raskusi, kui on vaja:

- määrata vajalik limonaadikontsentradi ja vee kogus, et valmistada suurem kogus limonaadi, milles kontsentradi ja vee suhe oleks sama kui väiksemal limonaadikogusel
- lugeda keerukat graafikut, et võrrelda soola-, suhkru- ja rasvasisaldust tüüpilises meeste toitumiskavas ja tüüpilises naiste toitumiskavas, et määrata kindlaks meeste tarbitav suhkrukogus
- teisendada iga-aastane ülikooli astunud üliõpilaste arv protsentidesse ja seejärel arvutada, kuidas ülikooli astunud üliõpilaste osakaal on igal aastal muutunud

3. tase

Sellel tasemel täiskasvanud on tavaliselt võimelised kasutama suhtarve, mõistma tabelis esitatud matemaatilist teavet või lugema keerukat graafikut. Näiteks suudavad nad tõenäoliselt:

- määrata ühe veepudeli hinna, kui on teada terve kastitäie hind
- määrata igakuiste müügitulemuste tabeli põhjal, mitmel kuul aastas ületasid müüginäitajad aasta keskmise müüginäitaja
- tuvastada, milline prognoosijärgne kuu kütusehind oli kõige täpsem, lähtudes joograafikul esitatud prognoositud ja tegelikest aasta kütusehindadest
- määrata vajaliku limonaadikontsentradi ja vee koguse, et valmistada suurem kogus limonaadi, milles kontsentradi ja vee suhe oleks sama kui väiksemal limonaadikogusel
- lugeda keerukat graafikut, et võrrelda soola-, suhkru- ja rasvasisaldust tüüpilises meeste toitumiskavas ja tüüpilises naiste toitumiskavas, et määrata kindlaks meeste tarbitav suhkrukogus

Neil võib tekkida probleeme protsentide või määrade kasutamise või koguste omavahelise suhte mõistmisega. Näiteks võib neil tekkida raskusi, kui on vaja:

- teisendada iga-aastane ülikooli astunud üliõpilaste arv protsentidesse ja seejärel arvutada, kuidas ülikooli astunud üliõpilaste osakaal on igal aastal muutunud
- määrata, kui palju rohtu lapsele anda, kui annustamise aluseks on lapse kehakaal
- arvutada tulu- ja kuluallikate loendeid sisaldava tabeli põhjal välja kasum

4./5. tase

Sellel tasemel täiskasvanud on tavaliselt võimelised kasutama protsente ja määrasid, tõlgendama mitmel viisil esitatud teavet ning mõistma koguste omavahelisi suhteid. Näiteks suudavad nad tõenäoliselt:

- tuvastada, milline prognoosijärgne kuu kütusehind oli kõige täpsem, lähtudes joograafikul esitatud prognoositud ja tegelikest aasta kütusehindadest
- määrata vajaliku limonaadikontsentradi ja vee koguse, et valmistada suurem kogus limonaadi, milles kontsentradi ja vee suhe oleks sama kui väiksemal limonaadikogusel
- teisendada iga-aastase ülikooli astunud üliõpilaste arvu protsentidesse ja seejärel arvutada, kuidas ülikooli astunud üliõpilaste osakaal on igal aastal muutunud
- lugeda keerukat graafikut, et võrrelda soola-, suhkru- ja rasvasisaldust tüüpilises meeste toitumiskavas ja tüüpilises naiste toitumiskavas, et määrata kindlaks meeste tarbitav suhkrukogus
- määrata, kui palju rohtu lapsele anda, kui annustamise aluseks on lapse kehakaal
- arvutada tulu- ja kuluallikate loendeid sisaldava tabeli põhjal välja kasumi

Probleemilahendusoskus tehnoloogiarikas keskkonnas

Alla 1. taseme

Sellel tasemel täiskasvanud suudavad tavaliselt lahendada enda jaoks üsna rutiinsed ülesanded tuttavaid tehnoloogilisi programme kasutades. Näiteks suudavad nad tõenäoliselt:

- kasutada tuttavat elektronposti programmi, et avada ja lugeda e-kirju
- kirjutada klubi koosolekust lühikese kokkuvõtte, kasutades tekstiredaktorit, mida nad hästi tunnevad
- sisestada kohaliku kaupluse nime otsimootorisse, mida nad on varem kasutanud, selleks et leida kaupluse telefoninumber

Neil võib teinekord olla probleeme tehnoloogia kasutamisega keerukamate ülesannete lahendamiseks. Näiteks võib neil tekkida raskusi, kui on vaja:

- avada ja lugeda e-kirju võõras elektronposti programmis, mis on tavaliselt kasutatava programmiga sarnane
- valida otsingutulemuste seast veebisait ja leida selle avalehelt konkreetne teave
- paigutada väike hulk e-kirju ühte või kahte kausta

1. tase

Sellel tasemel täiskasvanud suudavad tavaliselt kasutada võõraid tarkvaraprogramme, mis toimivad varem kasutatutega sarnaselt, selleks et lahendada probleeme, millel on selge eesmärk ja mis nõuavad vaid väikest hulka toiminguid. Näiteks suudavad nad tõenäoliselt:

- avada võõrast elektronposti programmi ning lugeda seal kirju ja neile vastata
- leida konkreetset teavet sõbra soovitatud veebisaidi avalehelt
- luua kaustasüsteemi, mis võimaldab faile ja e-kirju korrastada ning hõlpsasti kätte saada

Neil võib teinekord olla probleeme tehnoloogia kasutamisega keerukamate ülesannete lahendamiseks. Näiteks võib neil tekkida raskusi, kui on vaja:

- saata e-kirja korraga mitmele adressaadile, kasutades võõrast hulgisaatmise funktsiooni

- kasutada ettevõtte arvutustabelis sortimistööriista, et oleks lihtsam leida konkreetse toote müüginäitajaid
- otsida veebist, kuidas lahendada probleem teise tarkvaraga, näiteks kuidas näha tulpa, mida arvutustabelis korralikult ei kuvata
- leida e-kiri või fail, mis on arvuti kõvakettal kuhugi kaduma läinud

2. tase

Sellel tasemel täiskasvanud suudavad tavaliselt kasutada tarkvara, mida nad varem näinud ei ole, selleks et lahendada keerukamaid probleeme, isegi kui on ootamatuid takistusi või tulemusi. Näiteks suudavad nad tõenäoliselt:

- saata e-kirja korruga mitmele adressaadile, kasutades võõrast hulgisaatmise funktsiooni
- kasutada ettevõtte arvutustabelis sortimistööriista, et oleks lihtsam leida konkreetse toote müüginäitajaid
- otsida veebist, kuidas lahendada probleem teise tarkvaraga, näiteks kuidas näha tulpa, mida arvutustabelis korralikult ei kuvata
- leida e-kirja või faili, mis on arvuti kõvakettal kuhugi kaduma läinud

Neil võib teinekord olla probleeme tehnoloogia kasutamisega keerukamate ülesannete lahendamiseks. Näiteks võib neil tekkida raskusi, kui on vaja:

- määrata kriteeriumid veebiotsingu tulemuste kitsendamiseks, dokumenteerida tulemused arvutustabeli abiga ja need siis e-kirja teel teistele saata
- hinnata arvukaid veebiotsingu tulemusi, et määrata, milline neist annab kõige asjakohasemat ja usaldusväärsemat teavet. See hõlmab ka otsingu hindamist ja kitsendamist, et otsustada, kas tuleks kaaluda veel teisi või teist tüüpi veebisaitide
- kasutada väheste või ebaselgete juhiste abil täiesti võõrast tarkvaraprogrammi, lähtudes üldisest tehnoloogia kasutamise kogemusest või otsides abi teistest veebimaterjalidest, sh veebisaitidelt ja blogidest
- valida mitme variandi hulgast konkreetse ülesande jaoks parim tarkvara

3. tase

Sellel tasemel täiskasvanud on tavaliselt võimelised kasutama üht või mitut keerukat tarkvaraprogrammi, et lahendada ebamääraseid probleeme, milles sisaldub mitu eesmärki. Näiteks suudavad nad tõenäoliselt:

- otsida veebist, kuidas lahendada probleem teise tarkvaraga, näiteks kuidas näha tulpa, mida arvutustabelis korralikult ei kuvata
- saata e-kirja korruga mitmele adressaadile, kasutades võõrast hulgisaatmise funktsiooni
- hinnata arvukaid veebiotsingu tulemusi, et määrata, milline neist annab kõige asjakohasemat ja usaldusväärsemat teavet. See hõlmab ka otsingu hindamist ja kitsendamist, et otsustada, kas tuleks kaaluda veel teisi või teist tüüpi veebisaitide
- kasutada väheste või ebaselgete juhiste abil täiesti võõrast tarkvaraprogrammi. Siin võib edu tuua kasutaja üldine tehnoloogia kasutamise kogemus või teabe kogumine teistest veebimaterjalidest, sh veebisaitidelt ja blogidest
- valida mitme variandi hulgast konkreetse ülesande jaoks parima tarkvara

Sarnase raskusastmega ülesanded

Eri tasemetel võib olla mõningaid ühiseid omadusi. Ülesanded on paigutatud igale skaalale nii, et inimesel oleks selles skaala punktis 67% tõenäosus vastata sellele küsimusele õigesti. Teisisõnu eeldatakse, et igal tasemel vastab keskmine inimene 67%-le selle taseme küsimustest õigesti.

Mittekognitiivsete oskuste testide tulemused

Iga mittekognitiivsete oskuste mooduli järel esitatakse tulemuste aruandes testitegija tulemus ja selgitus, mida see tähendab.

Üldoskused

Üldoskuste moodul on välja töötatud isikuomaduste hindamiseks veebitestis „Haridus ja oskused“. Test annab tulemused 13 isikuomaduse kohta, mida peetakse haridus- ja tööelus edu saavutamiseks tähtsaks. Need 13 omadust on järgmised.

Tabel. Üldoskuste moodulis hinnatavad isikuomadused

Laiem isikuomaduste kategooria	Isikuomadus	Isikuomaduse kirjeldus
Meelekindlus	Hoolsus	Hoolsus kirjeldab käitumisviise, mida seostatakse sihipärase töötamisega. Hoolsaid inimesi kirjeldatakse sageli kui töökaid, ambitsioonikaid ja enesekindlaid.
	Organiseeritus	Organiseeritus kirjeldab käitumisviise, mida seostatakse nii korra hoidmisega kui ka võimega kavandada tööülesandeid ja -toiminguid.
	Usaldusväarsus	Usaldusväarsus kirjeldab käitumisviise, mida seostatakse isikliku vastutustundega. Usaldusväärsete inimeste peale saab kindel olla ja nad pingutavad, et oma lubadusi täita.
	Enesedistsipliin	Enesedistsipliin annab märku võimest olla kannatlik, hoolas ja tasakaalukas. Hea enesedistsipliiniga inimesed suudavad hoida tööasjad kontrolli all.
Ekstravertsus	Kehtestavus	Kehtestavus annab märku võimest võtta tööl vastutus. Kehtestavaid inimesi kirjeldatakse sageli kui otsekoheleid, otsustusvõimelisi ja n-õ sündinud juhte.
	Sõbralikkus	Sõbralikkus annab aimu huvist teistega suhelda. Sõbralikel inimestel on sageli huvi kohtuda tööl uute inimestega ja kasutada seda oskust organisatsiooni parendamiseks.
Sotsiaalsus	Lahkus	Lahkus iseloomustab inimest, kes on valmis pakkuma oma aega ja vahendeid teiste toetamiseks. Lahked inimesed on sageli tööl teistele abiks.
	Koostöövalmidus	Koostöövalmidus iseloomustab inimesi, keda nähakse usaldavate ja koostööaldistena. Koostöövalmitel inimestega on sageli kerge suhelda ja meeskonnatööd teha.
Emotsionaalne stabiilsus	Stabiilsus	Stabiilsus iseloomustab inimesi, kes ei ole pinges ega murelikud. Stabiilsed inimesed saavad hästi hakkama muutuvate tööeesmärkide ja stressiga.
	Optimism	Optimism iseloomustab inimesi, kellel on positiivne maailmavaade ja kes tulevad tagasilöökidega hästi toime. Optimistlikud inimesed kasutavad tagasisidet tööl hästi ära.
Avatus kogemusele	Loomingulisus	Loomingulisus kirjeldab leidlikku ja loovat käitumist. Loomingulised inimesed on tööl tavaliselt uuendusmeelsed.
	Intellektuaalne suunitlus	Intellektuaalne suunitlus näitab võimet teavet töödelda ja kiiresti otsuseid vastu võtta. Intellektuaalse suunitlusega inimesed tunduvad teistele sageli targad.
	Uudishimulikkus	Uudishimulikkus kirjeldab käitumisviisi, mida seostatakse terava pilgu ja teadmishimuga. Uudishimulikud inimesed on sageli huvitatud uue õppimisest ja nad osalevad töö juures korraldatavatel koolitustel.

Testitulemuste aruandes saavad testitegijad iga isikuomaduse kohta oma protsentiili. Protsentiilid

põhinevad rahvusvahelistel andmetel, mis on saadud veebitesti „Haridus ja oskused“ katsetamisel reaalingimustes neis riikides, kes katsetamises osalesid.

Karjäärihuvid ja -plaanid

Karjäärihuvid ja -plaanide moodul aitab kindlaks teha, millist töist tegevust ja milliseid töökeskkondi täiskasvanud eelistavad, mil määral vastavad nende huvid nende praegusele või soovitud töökohale ning kui suur on nende kavatsus otsida uusi töövõimalusi ja erialaseid või muid tööga seotud koolitusi.

Testitegijad saavad tulemuse kolmes järgmises valdkonnas.

- Karjäärihuvid küsimused aitavad testitegijatel kindlaks teha, mis laadi tööd neile teha meeldiks, andes neile tulemused kuue omaduse lõikes: realistlik, uuriv, loov, sotsiaalne, ettevõtlik ja korda austav.
- Karjäärisobivuse küsimustega hinnatakse testitegija testi käigus kindlaks tehtud huvid põhjal, kui hästi lähevad tema huvid kokku praeguse või soovitud tööga. Samuti pakutakse selles moodulis 20 ametit, mis sobivad inimese huvidega kõige paremini, ja 10 ametit, mis sobivad tema huvidega kõige vähem.
- Karjääriplaanide küsimuste abil võrreldakse testitegija kavatsust otsida uut tööd ja/või koolitusi ning tema enesekindlust uue töö otsimisel teiste veebitesti „Haridus ja oskused“ tegijatega ning tulemus liigitatakse kas suureks, keskmiseks või väikeseks.

Oskuste kasutamine

Oskuste kasutamise mooduliga hinnatakse, kui sageli täiskasvanud kasutavad lugemise, kirjutamise, matemaatilise kirjaoskuse ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaga (IKT) seotud oskusi oma kodus ja tööelus. Tulemusi on kokku kaheksa. Selle mooduli tulemuste aruanne ütleb täiskasvanutele, kas nende oskuste kasutamine kõigis kaheksas kategoorias on väike, keskmine või suur. Testitegijatel, kes vastavad, et nad mõnes valdkonnas mitte ühtegi oskust kunagi ei kasuta, märgitakse tulemuseks „Ei kehti“.

Aruandes esitatud tulemused tähendavad järgmist.

- **Ei kehti:** testitegija vastas, et pole kunagi teinud ühtegi toimingut, kus oleks vaja seda oskust.
- **Väike:** testitegija vastas, et on väga harva teinud toiminguid, kus oleks vaja seda oskust.
- **Keskmine:** testitegija vastas, et neid oskusi nõudvate toimingute maht ja sagedus on muutuv.
- **Suur:** testitegija vastas, et teeb suuremat osa neist toimingutest enamikul päevadel või iga päev.

Subjektiivne heaolu ja tervis

Subjektiivne heaolu on seotud inimeste mõtete ja tunnetega oma elu suhtes. Üldiselt on oma elu positiivselt nägevad inimesed tuleviku suhtes lootusrikkad ja neil on rohkem häid kogemusi. Nende *subjektiivne heaolu* on tõenäoliselt kõrgem. Uurijad on leidnud, et kõrgema subjektiivse heaoluga

inimesed on tavaliselt tulemuslikumad ja edukamad nii eraelus kui ka tööl. Neil on suurem tõenäosus elada kauem ja tervemalt. Selles testis esitatud küsimusi on kasutatud paljudes uuringutes kõikjal maailmas. Aruanne näitab testitegija tulemusi kolmes peamises subjektiivse heaolu kategoorias: eluga rahulolu, positiivsed ja negatiivsed emotsioonid.

Subjektiivses heaolus sisalduv eluga rahulolu aspekt hõlmab inimeste üldist hinnangut oma elu kohta. Seda, mida inimesed oma elust arvavad, annavad edasi päeva jooksul kogetud meeleolud ja emotsioonid. Rõõmu ja erutuse kogemist nimetatakse positiivseks emotsiooniks. Viha, kannatuse või häbi kogemist nimetatakse negatiivseks emotsiooniks. Eluga rahulolu ning positiivseid ja negatiivseid emotsioone hinnatakse testis tulemusega „kõrge/keskmine/madal“ või „palju/keskmiselt/vähe“.

Tervislikud eluviisid on tähtsad, et saavutada võimalikult hea füüsiline ja vaimne tervis ning heaolu. Tervislikud eluviisid hõlmavad positiivset vaadet tervisele, tervislikus kehakaalus püsimist ning tervislike harjumuste ja käitumisviiside järgimist. Selles moodulis võetakse kokku testitegija tervisega seotud hoiakud ja tervisekäitumine, sh vaade oma tervisele, kehamassiindeks, toitumine, suitsetamine, liikumine ja uni.

KKK

Kuidas teste osta

Ostudega tegeleb testi haldaja. Koodide ostmiseks tuleb testi haldajale esitada tellimus e-posti aadressil ESonline-support@ets.org. Ostutellimuse vormi saab alla laadida [siit](#). Kui testi haldaja on täidetud vormi kätte saanud, võtab ta ostjaga ühendust, et leppida kokku makseviisis ja allkirjastada kasutustingimused.

Pärast makse laekumist saadab testi haldaja sisselogimisteabe haldusportaali jaoks, kus saab teste hallata. Sellest portaalist saab alla laadida testi sisenemiskoodid, mida testitegijatele jagada.

Kui varakult enne testi tegemist tuleb test osta?

Soovitame testikoodid osta vähemalt üks kuu enne eeldatavat testi tegemise kuupäeva, et jääks piisavalt aega ostuprotsessi lõpuleviimiseks ja selleks, et tutvuda haldusportaaliga, kust testi haldajad testi koodid alla laevad.

Kas testikoodid aeguvad?

Pärast koodide ostmist on asutustel nende jagamiseks ja kasutamiseks aega kuni üks aasta.

Kui kaua mul testi tegemiseks aega on?

Isiklik testikood aegub 60 kalendripäeva pärast seda, kui testitegija on vastanud esimesele testi küsimusele. See tähendab, et testitegijal on kõikide moodulite läbimiseks aega 60 päeva. Pärast testikoodi aegumist ei pääse testitegija enam veebitestile „Haridus ja oskused“ ligi.

Kas eri keeleversioonid on vaja osta eraldi?

Ostmisel ei ole tarvis täpsustada koodide keeleversiooni. Kõiki koode saab kasutada kõigi keeltega.

Testi alustamine

Testi alustamiseks vajate testikoodi.

Süsteeminõuded

Testi tegemiseks peab arvuti vastama järgmistele nõuetele.

- Operatsioonisüsteemid:
 - Windows 7 ja uuem
 - Mac OSX versioon 10.9 või uuem
- Internetiühendus
- Brauser
 - Firefox 40 või uuem

Peale nõutavat brauserit toetava arvuti on vaja värvikuvarit eraldusvõimega 1024 × 768.

Kontakt

OECD kontaktteave

William Thorn

Senior Analyst

Email: William.Thorn@OECD.org

Tel: +33 (0) 1 45 24 78 04

Marta Encinas-Martin

Analyst

Email: Marta.Encinas-Martin@OECD.org

Tel: +33 (0) 1 45 24 97 58

ETS-i kontaktteave

e-posti aadressil: ESOnline-support@ets.org